

Originalas nebus siunčiamas

CENTRINĖ PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA
IŠSIŪSTA:
2018-02-02
Nustatymai Nr. 2018/2-861

CENTRINĖ PROJEKTŲ VALDYMO AGENTŪRA

Valstybinei kainų ir energetikos kontrolės komisijai
El. paštas rastine@regula.lt

2018-02-02 Nr. 2018/2- 861

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. 18-402 SUDERINIMO

Atsakydami į 2018 m. sausio 12 d. gautą raštą dėl teisės akto projekto Nr. 18-402 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 10 d. nutarimo Nr. O3-100 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2003 m. birželio 17 d. nutarimo Nr. O3-35 „Dėl Energetikos įmonių investicijų projektų derinimo valstybinėje kainų ir energetikos kontrolės komisijoje tvarkos patvirtinimo pakeitimo“ pakeitimo“ (toliau – Tvarka) suderinimo, teikiame toliau išdėstytas pastabas ir pasiūlymus:

1. Tvarkoje nurodoma, jog, atliekant sąnaudų naudos analizę (SNA), vertinamos energetikos įmonių investicijos. Skaitant tekstą nėra aišku ar „įmonių investicijos“ reiškia investicijų dalį, kurią finansuoja pačios įmonės ar visas investicijas, įskaitant Europos Sąjungos (ES) fondų lėšomis finansuojamą investicijų dalį. Šiuo atveju tikslinga vertinti investicijų socialinę-ekonominę naudą visų investicijų apimtyje, jog būtų įvertinta projekto nauda iš visuomenės perspektyvos, t. y. sulygintos visos projekto įgyvendinimo sąlygotos naudos su visomis jo įgyvendinimo išlaidomis, įskaitant ir tas, kurios finansuojamos iš viešojo sektoriaus fondų. Priešingu atveju, kuomet į vertinimą įtraukiamos investicijos be ES subsidijų, projekto socialinės-ekonominės naudos vertinimas, naudą lyginant tik su pačios įmonės užtikrinamais finansavimo šaltiniais: nuosavu kapitalu ir paskolomis, neapima visų projekto išlaidų ir nėra aiški tokio rodiklio apskaičiavimo prasmė ir tikslai. Todėl siūlome Tvarkoje patikslinti su investicijomis visas susijusias nuostatas, jog būtų vienareikšmiai aišku, kokios apimties investicijų ir veiklos išlaidų srautai turi būti įtraukiami į SNA skaičiavimus bei rekomenduojame taikyti pilnos apimties lėšų srautus, jog būtų atliktas pilnas įgyvendinamų projektų socialinės-ekonominės naudos vertinimas. Tuo atveju, jeigu atliekant SNA, į vertinimą visgi būtų įtrauktos investicijos be ES ir kitų panašių subsidijų, tuomet siūlome Tvarkoje aiškiai nurodyti tokios SNA atlikimo taikymo tikslus ir motyvus, jog Tvarkos skaitytojai galėtų teisingai interpretuoti vertinimo rodiklius ir nebūtų klaidingai suvokiama investicijų sąvoka – įprastai viešajame sektoriuose SNA atliekama iš visuomenės perspektyvos, įtraukiant visus išlaidų šaltinius.

CPVA sukurta ir veikia integruota vadybos sistema, sertifikuota pagal ISO 9001:2008 ir ISO 14001:2004 standartus.

Viešoji įstaiga
S. Konarskio g. 13
03109 Vilnius

Tel. (8 5) 251 4400
Faks. (8 5) 251 4401
El. p. info@cpva.lt

Duomenys kaupiami ir saugomi
Juridinių asmenų registre, kodas 126125624

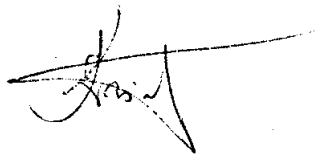
2. Tvarkos aprašo 1 priede atsirado nauja investicijų kategorija „Elektros ir Dujų įmonių investicijos į išmaniąsias matavimo priemones, Elektros ir Dujų Bendro intereso projektai“, kurias vertinant yra žiūrima, kokią įtaką jos turės reguliuojamai kainai, t. y. jos gali didinti kainą. Tačiau Tvarroje nėra niekur nurodoma, jog toks kainos padidėjimas vartotojams, atliekant SNA, turi būti vertinamas kaip žala. Taigi, tik nuo projektų rengėjo priklauso ar planuojamas kainos padidėjimas bus įtrauktas į projekto socialinės-ekonominės naudos skaičiavimą ar ne. Siūlome į Tvarką įtraukti nuostatą, jog kainos padidėjimas vartotojams būtų traktuojamas kaip išorinė socialinė-ekonominė žala, kuri, numatant kainos didėjimą, privalomai turi būti įtraukta į vertinimą, atliekant SNA. Kartu siūlome pateikti formulę, iš kurios būtų aišku, kaip apskaičiuota žala turi būti įtraukta į socialinės-ekonominės naudos skaičiavimus. Šiuo tikslu siūlome remtis „Investicijų projektų, kuriems siekiama gauti finansavimą iš Europos Sąjungos struktūrinės paramos ir/ ar valstybės biudžeto lėšų, rengimo metodika (patvirtinta 2016 m. gruodžio 1 d., galioja nuo 2017 m. sausio 1 d.), kurią galite rasti adresu: <http://www.ppplietuva.lt/teisine-metodine-informacija/metodiniai-dokumentai/>

3. Siūlome patikslinti Tvarkos 67 punkte pateiktą sąnaudų – naudos rezultatų apskaičiavimo formulę. Nėra vienareikšmiai aišku, kas laikoma formulės kintamuoju „B - investicijos nauda vartotojams investicijos atsipirkimo metais“. Šiuo atveju turi būti aišku, jog yra vertinamas kiekvienų metų grynasis lėšų srautas, apskaičiuotas sulyginant socialines-ekonominės naudas ir išlaidas. Siekiant didesnio aiškumo siūlome pateikti kintamojo apskaičiavimo formulę.

4. Siūlome atliekant SNA siūlome papildomai įvesti rodiklius kaip Ekonominės naudos ir išlaidų santykis (ENIS) ir ekonominė vidinė gražos norma (EVGN), jog atsirastų projektų lyginimo galimybė. Rodiklių apskaičiavimo formules galima rasti aukščiau (2 punkte) minėtoje metodikoje.

5. Atsižvelgiant į tai, jog rengiant investicijų projektus galimos manipuliacijos išlaidų apskaitymu atžvilgiu, t. y. tam tikras išlaidas galima apskaityti kaip remonto ir priežiūros išlaidas arba kaip reinvesticijas, priklausomai nuo įmonės taikomos apskaitos politikos, manome, jog, nustatant viršutines kainų ribas, Pelno mokesčio įstatymo, esamų apskaitos standartų nuostatų taikymo nepakankama. Siūlome parengti tvarką, kurioje šis apskaitymas būtų aiškiai reguliuojamas ir tokiu būdu sumažintos išlaidų apskaitos investicijų projektuose manipuliavimo galimybės. Jeigu matytumėte poreikį, mūsų agentūros ekspertai galėtų pasidalinti pasiūlymais ir savo išvargomis dėl tokios tvarkos parengimo.

Direktorė

Lidija Kašubienė